

Kerekes Szilvia¹: Gyermektartásdíjat megállapító határozatok hazai és külföldi végrehajtásának elméleti és gyakorlati kérdései

Debreceni Jogi Műhely, 2012. évi (IX. évfolyam) 3. szám (2012. július) 9-21.

Előszó

Napjainkban, amikor a gazdasági élet szerte a világon – így Magyarországon is - válsággal küzd és a recesszió korát éli, a lakosság egyre inkább elszegényedik, eladósodik, mind jobban bővül a gyermektartásdíjat fizetni nem tudó kötelezettek köre, akik növekvő számban próbálnak külföldre távozni és ez által kibújni fizetési kötelezettségeik alól.

Nem véletlen tehát, hogy jelen korunkban fokozottan reflektorfénybe kerül a külföldi gyermektartási ügyek végrehajtásának problematikája.

Visszatekintés

A gyermektartásdíjak külföldi behajtására irányuló nemzetközi együttműködésnek több mint 50 éves hagyományai vannak.

Az államok egy része nemzetközi szerződés alapján segítséget nyújtott a magyar bíróság által megállapított tartásdíj behajtásához kétoldalú szerződések alapján, a hágai gyermektartási egyezmény alapján, viszonzosság alapján, illetőleg az illetékes külföldi bíróság (hatóság) előtti eljárás megindításához és lefolytatásához a New York-i tartási egyezmény alapján. Nemzetközi szerződés hiányában a tartási igény külföldön való érvényesítése a jogosultra hárult.²

A tartásra jogosult a tartási igényének érvényesítéséhez nem volt köteles a magyar hatóságok segítségét, illetőleg a nemzetközi szerződéseinkben biztosított lehetőségeket igénybe venni. A saját személyében, illetőleg a saját maga által választott meghatalmazott útján önállóan is érvényesíthette a tartási igényét bármelyik külföldi államban, ennek során az ügyben eljárhatott, pert indíthatott, kérhette a magyar bíróság jogerős határozatának elismerését és végrehajtását.

A magyar bíróság a tartásdíj iránti igény külföldön való érvényesítésére irányuló eljárásban minden intézkedést soron kívül tett meg.

A bíróság a tartásdíjat a külföldön tartózkodó kötelezettel szemben is forintösszegben, nem pedig az adós tartózkodási helye szerinti pénznemben határozta meg, mert a tartásdíjat Magyarországon forintban használták fel, s a tartásra jogosult szükségleteit a külföldi pénznem értékének esetleges változásai nem befolyásolhatták.

A New York-i tartási egyezményen valamint a hágai gyermektartási egyezményen alapuló eljárásban a külföldre továbbítandó iratok (végrehajtás iránti kérelem, illetőleg jegyzőkönyv és mellékletek) lefordíttatásáról az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Jogi Főosztály intézkedett. A bíróságnak az iratok megküldésével egyidejűleg közölnie kellett a Nemzetközi Jogi Főosztálynal, hogy a hitelezőt (jogosultat) teljes költségmentességben részesítette, illetőleg részleges költségmentességet élvezett, vagy nem élvezett költségmentességet, s az előrelátható fordítási költségeket ennek megfelelően a bíróságon letétbe helyezte.

A fordítási költségeket az OFFI számlában közölte a bírósággal, s a díjat a bíróság ennek alapján utalta át az OFFI részére.

A magyar bíróság tartásdíjat megállapító határozata Magyarországon való végrehajtásának korábban sem volt akadálya az, hogy a kötelezett külföldön lakik (külföldi állampolgár). Ha tehát a magyar bíróság által jogerősen tartásdíj fizetésére kötelezett személynek Magyarországon lefoglalható vagyona volt (akár ingatlan, akár ingó), a tartási igényt célszerű

volt elsősorban ennek a belföldön található vagyonnak az igénybevételével érvényesíteni. Ez nemcsak azért volt indokolt, mert a végrehajtási eljárás Magyarországon való lefolytatása rendszerint gyorsabb és egyszerűbb volt, hanem azért is, mert ha a külföldi kötelezett a lakóhelye szerinti állam illetékes hatóságai által ellene megindított végrehajtási eljárásban azzal védekezett, hogy a kötelezettségének elsősorban a magyarországi vagyona terhére kíván eleget tenni, ennek a külföldi hatóságok rendszerint helyt adtak.³

Annak érdekében, hogy teljes képet kapjunk a gyermektartásdíjak külföldi behajtására irányuló nemzetközi együttműködésről, tekintsük át ezen együttműködést lépéseiben.

Tartásdíj érvényesítése a New York-i tartási egyezmény alapján

A Magyarországon lakó tartásra jogosult személy a tartási igényét a tartásdíjak külföldön való behajtása tárgyában New York-ban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt (kihirdette: 1957. évi 53. tvr.) egyezmény (a továbbiakban: a New York-i tartási egyezmény) alapján érvényesíthette olyan személlyel szemben, aki az egyezmény tagállamainak valamelyikében lakik. Az egyezmény alapján nemcsak gyermektartásdíj iránti igényt lehetett érvényesíteni, hanem minden családi jogviszonyon alapuló tartás iránti igényt, így szülőtartásra és házastársi tartásra vonatkozó igényt is.

A New York-i tartási egyezmény szabályozása értelmében a tartásdíjra jogosult személy (az egyezmény szerinti ún. hitelező) lakóhelye szerinti állam erre kijelölt illetékes hatóságának (az egyezmény szerinti ún. átvevő hatóságnak) megkeresésére a tartásdíjfizetésre kötelezett személy (az egyezmény szerinti ún. adós) lakóhelye szerinti állam erre illetékes hatósága (az egyezmény szerinti ún. átvevő intézmény) a saját államában minden szükséges intézkedést megtett annak érdekében, hogy a tartásdíjra jogosult személy hozzájuthasson az őt megillető tartásdíjhoz (felszólította az adóst a fizetésre, meghallgatta, pert indított ellene, a behajtást végrehajtás útján is szorgalmazta stb.).⁴

Tartási igény érvényesítésének a New York-i tartási egyezmény szerinti módjára maga az egyezmény, valamint az annak végrehajtásáról szóló, a 7/1961. (XII. 23.) IM rendelettel módosított 9/1957. (IX. 13.) IM rendelet (a továbbiakban: a New York-i tartási egyezmény végrehajtásáról szóló rendelet), valamint a kialakult gyakorlat volt az irányadó.

A kérelmet a hitelező bármelyik városi bíróságnál előterjeszthette, a főváros területén azonban ezekben az ügyekben kizárólag a Pesti Központi Kerületi Bíróság járt el.

Azokban az államokban, amelyekben kétoldalú szerződés alapján volt lehetőség tartási igény érvényesítésére, nem volt szükség a New York-i tartási egyezmény szerinti eljárásra.⁵

A tartási igénynek a New York-i tartási egyezmény alapján való érvényesítésére irányuló kérelem tárgya az volt, hogy az adós lakóhelye szerinti állam átvevő intézménye az egyezménynek megfelelően tegye meg mindazokat az intézkedéseket, amelyekre a tartásdíj érvényesítése és behajtása érdekében szükség van, e célból a szükséghez képest járjon el, indítson pert, kérje a végrehajtási eljárás megindítását és lefolytatását. A kérelmet jegyzőkönyvbe kellett foglalni. A jegyzőkönyvet a bíróság készítette el, amikor a hitelező jelentkezett, hogy a tartási igényét érvényesíteni kívánja. A jegyzőkönyvhöz csatolni kellett az egyezményben előírt mellékleteket, továbbá az igény, illetőleg az igény érvényesítése iránti kérelem megalapozásához szükséges egyéb iratokat. A kérelmet tartalmazó jegyzőkönyvet az illetékes külföldi átvevő intézményhez való továbbítás végett az összes melléklettel együtt a bíróság az Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Jogi Főosztálynak küldte meg.

A tartási igény érvényesítésére irányuló kérelmet tartalmazó jegyzőkönyvben fel kellett tüntetni az egyezmény 3. cikkének 4. bekezdésében felsorolt adatokat. Az adós állampolgárságát az állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 2. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kellett megjelölni. A kérelemben az igényelt havi tartásdíjat mindig forintban (nem az érvényesítés helye szerinti pénznemben) kellett meghatározni. Az 1974. évi

I. törvény 68. §-ára figyelemmel kellett megadni azt az időpontot, amelytől fogva a hitelező a tartásdíjat igényelte. A hitelezőnek a jegyzőkönyvben kellett előadnia azt a kérelmét, hogy az eljáró külföldi hatóságok részesítsék a költségmentesség kedvezményében. A jegyzőkönyvben fel kellett sorolni a mellékleteket. Az egyes mellékletek példányszámára nem kellett utalni. A jegyzőkönyvet a bíróság három példányban készítette el és a bíróság elnöke hitelesítette. A New York-i tartási egyezmény alapján meginduló eljárásban a jegyzőkönyvhöz csatolni kellett a külföldi átvevő intézmény számára adott meghatalmazást. A meghatalmazásnak azt kellett tartalmaznia, hogy a hitelező (vagy törvényes képviselője) meghatalmazza az átvevő intézményt az adós ellen a tartásdíj érvényesítése és behajtása érdekében szükséges valamennyi intézkedés megtételére; szükség esetén az adós ellen a külföldi bíróság előtti per megindítására, a peres eljárásban vagy azon kívül egyezség megkötésére, a végrehajtás érdekében szükséges intézkedések megtételére, továbbá arra, hogy mindezek tekintetében tetszés szerint további meghatalmazottakat nevezzen ki. A meghatalmazást kiskorú gyermek tartása iránti igény érvényesítése esetében a szülői felügyeletet ellátó szülő, a gyám a saját nevében adta meg. Ez arra az esetre is vonatkozott, ha a szülők házassága fennállt.

A meghatalmazást a bíróság készítette el, három példányban és a bíróság elnöke hitelesítette. A New York-i tartási egyezmény szerinti eljárásban a tartásdíj érvényesítése iránti kérelmet tartalmazó jegyzőkönyvhöz csatolni kellett a hitelező és amennyiben lehetett, az adós fényképét is.⁶

A gyermektartásdíj érvényesítése iránti kérelmet tartalmazó jegyzőkönyvhöz két-két példányban csatolni kellett a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, és ha a gyermek házasságból született, a szülők házassági anyakönyvi kivonatát. Az anyakönyvi kivonatokat a bíróság hivatalból szerezte be.

Ha a New York-i tartási egyezmény alapján folyó eljárás tárgya olyan gyermek tartása iránti igény érvényesítése volt, aki házasságból született, de szülei házasságát a bíróság jogerősen felbontotta, a tartásdíj érvényesítése iránti kérelmet tartalmazó jegyzőkönyvhöz két példányban csatolni kellett a jogerős bontóítéletet is. Az ítélet jogerőre emelkedését a jogerőre emelkedés időpontját is tartalmazó záradékban kellett tanúsítani. Ha a magyar bíróság a gyermek szülői felügyeletének kérdésében is határozott - ugyancsak két példányban és a jogerőt megállapító záradékkal - csatolni kellett ezt a határozatot is. Az ítéletmásolatokat (határozatmásolatokat) a bíróság elnöke hitelesítette.⁷

Ha a New York-i tartási egyezmény alapján folyó eljárás tárgya olyan gyermek tartása iránti igény érvényesítése volt, akinek szülei a születésekor nem voltak házastársak, a tartásdíj érvényesítése iránti kérelmet tartalmazó jegyzőkönyvhöz hiteles másolatban - két-két példányban - csatolni kellett azokat az iratokat is, amelyek igazolták, hogy a külföldön lakó adós a magyar jog szerint a gyermek apja (az apaságot megállapító jogerős ítéletet, a Csjt. 37. §-ának megfelelő teljes hatályú apai elismerés esetében az elismerésről szóló jegyzőkönyv hiteles fénymásolatát, utólagos házasságkötés esetében a szülők házassági anyakönyvi kivonatát).

A New York-i tartási egyezmény alapján folyó eljárásban célszerű volt a kérelmet tartalmazó jegyzőkönyvhöz a magyar bíróság tartásdíjat megállapító határozatát abban az esetben is csatolni, ha az az adós lakóhelye szerinti államban egyébként nem volt elismerhető, illetőleg nem volt végrehajtható. Az adós lakóhelye szerinti államban a tartási ügyben eljáró bíróság, illetőleg más hatóság ezt az eljárása során (pl. bizonyítási anyagként) így is figyelembe vehette. A határozatokat a jogerőt megállapító záradékkal, hiteles másolatban, két példányban kellett a mellékletek között a Nemzetközi Jogi Főosztálynak megküldeni.

A New York-i tartási egyezmény alapján folyó eljárásban a tartásdíj érvényesítése iránti kérelmet tartalmazó jegyzőkönyvhöz csatolni kellett a hitelező vagyoni és kereseti viszonyainak igazolására alkalmas iratokat. E célra a költségmentesség engedélyezésének

alapjául szolgáló körülmények igazolásáról szóló többször módosított 2/1968. (I. 24.) IM rendeletben előírt igazolást kellett a hitelezőnek beszereznie. A vagyoni és kereseti viszonyokról szóló igazolást két példányban kellett csatolni.

Svédországban érvényesített gyermektartási igény esetén szükséges volt továbbá a svéd hatóságok által előírt minta szerinti, kizárólag a tartásra jogosult vagyoni és kereseti viszonyaira vonatkozó ún. általános jogsegély iránti kérelem csatolása is, amit kiskorú tartásra jogosult esetében a törvényes képviselő írt alá. E kérelem hitelességét a bíróság elnöke hitelesítési záradékkal igazolta. A kérelmet a bíróság állította ki három példányban. A felhasználandó űrlapokat a Nemzetközi Jogi Főosztálytól kellett beszerezni.⁸

A New York-i tartási egyezmény alapján folyó eljárásban az illetékes külföldi átvevő intézmény a Nemzetközi Jogi Főosztályt tájékoztatta az ügy állásáról, a tartási igény érvényesítésére irányuló eljárásban szükségessé váló intézkedésekről és az eljárás eredményéről. A Nemzetközi Jogi Főosztály rendszerint közvetlenül a hitelezőt tájékoztatta az eljáró átvevő intézmény közléseiről, az eljárásban megteendő nyilatkozatáról, a tartásdíj megállapításáról, illetőleg az igény elutasításáról és általában mindenről, amiről a hitelezőnek tudomást kell szereznie. Ha a külföldi eljárásban a hitelező nyilatkozatára volt szükség, a Nemzetközi Jogi Főosztály a bíróságot közvetlenül is értesíthette, és kérhette a hitelező meghallgatása és megfelelő jogi tájékoztatása után állásfoglalásának jegyzőkönyvben történő felvételére. A hitelező meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet a bíróság három példányban a bíróság elnökének hitelesítésével ellátva terjesztette fel a Nemzetközi Jogi Főosztálynak.

Abban az esetben, amikor a hitelező a bíróság előtt megjelent, és nyilatkozatának jegyzőkönyvbe foglalását kérte, a bíróság minden esetben elkészítette a jegyzőkönyvet. A bíróság nem vizsgálhatta, hogy a hitelező a Nemzetközi Jogi Főosztálytól kapott tájékoztatás vagy felhívás alapján, vagy a saját kezdeményezéséből kívánt nyilatkozatot tenni. A hitelező pl. maga kezdeményezhette a nyilatkozattételt, ha megváltozott körülményeket akart az átvevő intézmény tudomására hozni; ha tájékoztatni kívánta az átvevő intézményt az adós által teljesített fizetésekről, vagy ha kérelemmel akart fordulni az átvevő intézményhez. A nyilatkozat megtétele céljából megjelent hitelezőnek a bíróság megadta az általa kért, valamint az egyébként szükségesnek látszott felvilágosításokat. A jegyzőkönyvet három példányban a bíróság elnökének hitelesítésével ellátva kellett a Nemzetközi Jogi Főosztálynak megküldeni.⁹

Gyermektartásdíj behajtása a hágai nemzetközi egyezmény alapján

A gyermektartási kötelezettségre vonatkozó határozatok elismerése és végrehajtása tárgyában Hágában az 1958. évi április hó 15. napján aláírt egyezmény, amelyet Magyarországon az 1965. évi 7. tvr. hirdetett ki (továbbiakban: a hágai gyermektartási egyezmény) alapján a szerződő államokban olyan határozatok kölcsönös elismerésére és végrehajtására biztosított lehetőséget, amelyet 21 éven aluli gyermek tartási igénye tekintetében hoztak.

A magyar bíróság gyermektartási ügyben hozott határozatának végrehajtására irányuló kérelem tárgyában a Nemzetközi Jogi Főosztály abban az esetben tudott eljárni, ha a tartásra kötelezett személynek olyan államban volt lakóhelye, amely részese volt a New York-i tartási egyezménynek is (valamennyi állam, amely részese volt a hágai gyermektartási egyezménynek, részese volt a New York-i tartási egyezménynek is).

A végrehajtás iránti kérelmet a bíróság jegyzőkönyv formájában foglalta írásba oly módon, hogy a bíróságnak a hágai gyermektartási egyezményen alapuló, a magyar bíróság ítéletének végrehajtására irányuló kérelemben a New York-i tartási egyezmény szerinti eljárás iránti kérelmet is bele kellett foglalnia, és csatolnia kellett a New York-i tartási egyezmény szerinti eljáráshoz szükséges mellékleteket is. A kérelmet a tartásra jogosult személy bármelyik városi bíróságnál előterjeszthette (a főváros területén azonban ezekben az ügyekben kizárólag a Pesti

Központi Kerületi Bíróság járt el), amely a tartásdíjat megállapító bíróságtól beszerezte a szükséges iratokat. A végrehajtás iránti kérelmet három példányban a bíróság elnökének felülhitelesítésével ellátva kellett felterjeszteni a Nemzetközi Jogi Főosztálynak.¹⁰

A végrehajtás iránti kérelemhez a fentiekben túlmenően csatolni kellett három példányban azt az ítéletet, amelynek végrehajtására a kérelem irányult; az ítéleten fel kellett jegyezni, hogy az jogerős és végrehajtható.

Csatolni kellett továbbá két példányban az első tárgyalásra szóló idézés hiteles másolatát (az első tárgyalásra szóló idézés szövegét külön le kellett írni), valamint ugyancsak két példányban az első tárgyalásra szóló idézésnek és a keresetlevélnek, továbbá az ítéletnek a kötelezett részére történt szabályszerű kézbesítését igazoló tértivevények (kézbesítési bizonyítványok) hitelesített fénymásolatát. Ha a kötelezettet az eljárásban meghatalmazott képviselte, szükséges volt a meghatalmazás hitelesített fénymásolatának két példányban történő felterjesztése is.

Csatolni kellett három példányban a bíróság elnökének felülhitelesítésével ellátott meghatalmazást is. A meghatalmazásnak ebben az esetben nem per megindítására, hanem a végrehajtási eljárás kezdeményezésére kellett irányulnia.¹¹

Gyermektartásdíj érvényesítése az EU-tagállamokban a 44/2001/EK tanácsi rendelet alapján

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK tanácsi rendelet 38. cikke értelmében a valamely tagállamban hozott és ebben az államban végrehajtható határozatot más tagállamban akkor hajtanak végre, ha azt bármely érdekelt kérelmére ott végrehajthatónak nyilvánították.

A kérelmet a II. számú mellékletben szereplő listán megjelölt bírósághoz vagy hatáskörrel rendelkező hatósághoz (Magyarországon a megyei bíróság székhelyén működő helyi bíróság és Budapesten a Budai Központi Kerületi Bíróság) kellett intézni. Az illetékességet annak a félnek a lakóhelye alapján határozták meg, akivel szemben a végrehajtást kérték, vagy a végrehajtás helyének alapján kellett meghatározni.

A kérelem benyújtására szolgáló eljárást annak a tagállamnak a joga szabályozta, amelyben a végrehajtást kérték. A kérelmezőnek a felhívott bíróság illetékességi területén található kézbesítési címet kellett megadnia, amennyiben pedig a végrehajtás helye szerinti tagállam ilyen cím megadásáról nem rendelkezett, a kérelmező kézbesítési meghatalmazottat jelölt ki.¹²

A rendelet 53. cikke szerint a végrehajthatóság megállapítását kérelmező félnek be kellett mutatnia a határozatnak a hitelessége megállapításához szükséges feltételeknek megfelelő másolatát, valamint be kellett nyújtania a határozathozatal helye szerinti tagállam bírósága vagy hatáskörrel rendelkező hatósága által bármely érdekelt fél kérelmére kibocsátott, a rendelet V. számú mellékletében szereplő formanyomtatványnak megfelelő tanúsítványt a végrehajtás helye szerinti tagállam hivatalos nyelve szerinti fordításban.¹³ Az alaki követelmények teljesítését követően a határozatot nyomban végrehajthatónak kellett nyilvánítani. Az a fél, aki ellen a végrehajtást kérték, az eljárásnak ebben a szakaszában a kérelemre észrevételt nem tehetett.

A végrehajthatóság megállapítására irányuló kérelem tárgyában hozott határozatot közölni kellett mind a kérelmezővel, mind azzal a féllel, aki ellen a végrehajtást kérték, mely határozattal szemben a rendelet 43. cikke jogorvoslatot biztosított a felek számára. Ennek értelmében a jogorvoslatot a rendelet III. számú mellékletében szereplő listán megjelölt bírósághoz kellett benyújtania, a végrehajthatóságot megállapító határozat kézbesítésétől számított egy hónapon belül.¹⁴

Az 50.cikk rögzítette, hogy az a kérelmező, aki a származási tagállamban teljes vagy részleges költségkedvezményben részesült, a külföldi határozat végrehajtása során jogosult a

címzett tagállam joga alapján eljáró legkedvezőbb költségkezdvményre, illetve költség- és illetékmentességre.¹⁵

Hasonlóan alakult az eljárás abban az esetben, amikor a végrehajtás helye szerinti tagállamban a származási tagállamnak nem egy bírósági határozatát, hanem egy közokiratot vagy perbeli egyezséget kellett végrehajtani.

Az eljárás szabályozása Magyarországon

Magyarországon a 44/2001/EK tanácsi rendelet mellett alkalmazásban volt a gyámhatóságokról valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban Gyvt.), mely részletszabályokat tartalmazott az eljárás rendjéről.

A Gyvt. 170.§ (1)-(3) bekezdései akként rendelkeztek, hogy ha a külföldön lakó vagy tartózkodó személy által Magyarországon lakó vagy tartózkodó személy ellen tartásdíjigény érvényesítése iránti eljárás indul, és a külföldön lakó vagy tartózkodó személy olyan államnak a polgára, illetve lakóhelye vagy tartózkodási helye olyan államban van, amellyel a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában New Yorkban, az 1956. évi június hó 20. napján kelt egyezmény kerül alkalmazásra, a kérelmet a miniszterhez, mint kijelölt átvevő hatósághoz (a továbbiakban: átvevő hatóság) kell benyújtani.¹⁶

Az átvevő hatóság a kérelmet továbbította az elsőfokú gyámhatósághoz.

Az átvevő hatóság szerepét hazánkban a Nemzeti Erőforrás Minisztérium töltötte be.

Az átvevő hatóság megkeresése alapján az eljárás lefolytatására az a gyámhatóság volt illetékes, amelynek a területén volt annak a személynek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye, aki ellen az igényt érvényesíteni kívánták.

A Gyvt. 170.§ (5) bekezdése kimondta, hogy a jegyző a külföldön lakó vagy tartózkodó személy tartásdíj iránti igényének érvényesítésével kapcsolatos ügyben a belföldi adós meghallgatásáról soron kívül intézkedik.

A Gyvt. 170.§ (7)-(8) bekezdései pedig kimondták, hogy a belföldi adós, ha a tartási kötelezettség önkéntes teljesítését vállalta, 3 havonta bemutatja a jegyzőnek a teljesítés igazolását. A teljesítés elmaradása esetén vagy, ha a belföldi adós a tartási kötelezettség önkéntes teljesítését nem vállalta, a jegyző haladéktalanul megkereste a gyámhivatalt a szükséges végrehajtási intézkedések megtétele érdekében. A jegyző a gyámhivatal megkereséséről tájékoztatta a belföldi adóst. A belföldi adós tartási kötelezettségének teljesítése céljából a gyámhivatal eseti gondnokot rendelt ki a magyar bíróság előtt történő perindítás, a megítélt tartásdíj, illetve a tartásdíj hátralékos összegének végrehajtása tárgyában. A gyámhatóság a tartásdíj iránti igény érvényesítése ügyében folytatott eljárási cselekményeiről jelentést tett a miniszternek.¹⁷

Az eseti gondnok a külföldi határozat magyarországi végrehajtása iránti kérelmet továbbította az adós lakóhelye – ennek hiányában az adós végrehajtás alá vonható vagyontárgyának helye - szerinti Megyei Bíróság székhelyén működő helyi bíróságra, mely bíróság a kérelem alaki feltételeinek fennállása esetén illetőleg a szükséges hiányok pótlását követően külön végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás keretében határozott a külföldi határozat hazai végrehajthatóságáról.

Aláírták a hágai gyerektartási egyezményt¹⁸

A gyermektartásdíjak külföldi behajtására irányuló nemzetközi együttműködést a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény teljesítette ki napjainkban, mely egyezményt az Európai

Unió nevében Navracsics Tibor, az EU soros elnökségét akkor betöltő Magyarország közigazgatási és igazságügyi minisztere írt alá 2011. április 6-án Hágában.

Az EU két lépcsőben csatlakozik az egyezményhez: az aláírás az első lépés, majd miután a tagállamok megtették az egyezményvel kapcsolatos nyilatkozataikat, történik meg az EU részéről az egyezmény megkötése.

Az EU-nak az egyezményhez való csatlakozása minden bizonnyal más államokat is a csatlakozásra fog majd ösztönözni, hiszen ezzel már 27 EU- tagállammal kerülhetnek szerződéses kapcsolatba.

Az EU tagállamai jelenleg: Belga Királyság, Bolgár Köztársaság, Cseh Köztársaság, Dán Királyság, Németországi Szövetségi Köztársaság, Észt Köztársaság, Írország, Görög Köztársaság, Spanyol Királyság, Francia Köztársaság, Olasz Köztársaság, Ciprusi Köztársaság, Lett Köztársaság, Litván Köztársaság, Luxemburgi Nagyhercegség, Magyarország, Málta, Holland Királyság, Osztrák Köztársaság, Lengyel Köztársaság, Portugál Köztársaság, Románia, Szlovén Köztársaság, Szlovák Köztársaság, Finn Köztársaság, Svéd Királyság, valamint az Egyesült Királyság.

Az egyezmény még nem lépett hatályba, azt az EU tagállamok mellett - az Egyesült Királyság és Dánia kivételével - eddig az Egyesült Államok, Norvégia, Ukrajna, Burkina Faso, Albánia és Bosznia Hercegovina írta alá.

A hágai egyezmény továbbfejleszti a nemzetközi együttműködést. Egyrészt kibővíti az együttműködés körét, egyszerűsített elismerési és végrehajtási eljárást vezet be. Az egyezményben részes államok szélesebb körű szolgáltatásokat nyújtanak a tartásra jogosultaknak, és vállalják, hogy gyermektartási ügyekben ingyenesen járnak el a tartásdíj külföldön történő behajtása során. Itt kell megjegyezni, hogy a tartási ügyek Magyarországon hagyományosan ingyenesek, de több államban, így elsősorban Nyugat-Európában a kérelmező csak akkor részesül a költségmentesség kedvezményében, ha arra vagyoni-jövedelmi viszonyai alapján rászorul, ami növeli az ügyintézésrel kapcsolatos adminisztrációt és lassítja az ügyintézés. Ezen államok az egyezmény kidolgozása során vállalták, hogy minden gyermektartási ügyben „automatikusan” ingyenességet biztosítanak a jogosultaknak.

Újítt az egyezmény a tekintetben is, hogy a részes államok központi hatóságainak segítségét nem csak a tartásra jogosultak, hanem az adósok is kérhetik, amennyiben a körülményekben bekövetkezett változás folytán a tartásdíj mérséklésének vagy megszüntetésének van helye. Az egyezmény lehetőséget ad továbbá arra, hogy a tartásdíj külföldi behajtását azok az állami szervek is kérhessék, amelyek a tartásdíjat megelőlegezték a nem fizető adós helyett.

Az egyezmény az együttműködés hatékonyabbá tétele érdekében kötelező és ajánlott formanyomtatványokat vezet be, illetve előírja a tartási ügyekkel kapcsolatos fontos információk közzétételét a Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet honlapján.

Az egyezmény értelmében a részes államoknak létre kell hozniuk és működtetniük kell egy olyan Központi Hatóságot, mely képes a kérelmek gyors feldolgozására és hatékonyan fel tud lépni a kérelmezők érdekében.

Az egyezmény magyar központi hatósága a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, azon belül az Igazságügyi Együttműködési és Nemzetközi Magánjogi Főosztály.

Az egyezmény kidolgozásában az EU kezdetektől fogva részt vett és számos rendelkezését átvette a tartási ügyekben való EU-n belüli együttműködést szabályozó 4/2009/EK tanácsi rendelet (továbbiakban: Rendelet), melyet egyszersmind kiegészít az egyezmény.

Az eljárás szabályozása napjainkban az EU- tagállamokban

Az Európai Unió tagállamai – így Magyarország - viszonylatában a 4/2009/EK tanácsi rendelet tartalmaz szabályozást napjaink tartási ügyeiben követendő eljárást illetően. A 2011. június 18. napján hatályba lépett rendelet a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a

határozatok elismeréséről és végrehajtásáról rendelkezik, valamint az együttműködésről a tartással kapcsolatos ügyekben és kiemeli, elfogadja azt az alkalmazandó jogot, melyet a 2007. évi tartási egyezményhez csatolt tartási jegyzőkönyv mond ki.

A rendelet alapvetően két eljárást különböztet meg a tartási ügyek végrehajtását illetően attól függően, hogy az adott EU- tagállam a hágai jegyzőkönyvet aláíró országokhoz csatlakozott-e vagy sem.

Azon tagállamokban, amelyekre nézve a hágai jegyzőkönyv kötelező erővel bír, az egy adott tagállamban végrehajtható határozatok azonnali végrehajtását írja elő, külön végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás szükségessége nélkül. Ezen EU- tagállamok vonatkozásában a rendelet IV. fejezetének 1. szakasza rögzíti az eljárási szabályokat.

A hágai jegyzőkönyvet alá nem író tagállamok, így az Egyesült Királyság és Dánia tekintetében a rendelet a korábban egységesen alkalmazott, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK tanácsi rendelet által szabályozott végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás fenntartásának szükségességét deklarálja a IV. fejezet 2. szakaszában.

A rendelet IV. fejezetének 3. szakasza valamennyi EU-tagállamot illetően tartalmaz kötelező erejű rendelkezéseket.

A rendelet 17. cikke értelmében a 2007. évi hágai jegyzőkönyv hatálya alá tartozó tagállamokban meghozott, az adott tagállamban végrehajtható határozatok a többi tagállamban ugyanúgy végrehajthatók, a végrehajthatóvá nyilvánításuk szükségessége nélkül.

A rendelet 19. cikke a felülvizsgálat kérelmezésének jogát biztosítja annak az alperesnek, aki az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban nem jelent meg a bíróság előtt, ha és amennyiben:

- a) az eljárást megindító iratot illetve az azzal egyenértékű iratot nem kézbesítették részére megfelelő időben és oly módon, hogy az említett személy gondoskodni tudjon saját védelméről, vagy

- b) a tartási követelés vitatásában vis maior vagy rendkívüli körülmények akadályozták meg, anélkül, hogy ez neki felróható lenne, kivéve, ha nem élt jogorvoslással a határozat ellen akkor, mikor ezt módjában állt megtenni.

Az alperes e felülvizsgálati jogával a határozat megismerésének napjától, de legkésőbb az első végrehajtási intézkedés napjától számított 45 napos határidőn belül élhet.¹⁹

A végrehajtást kérőnek az illetékes végrehajtó hatóságok rendelkezésére kell bocsátania:

- a) a határozatnak a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek megfelelő egy példányát

- b) a határozatról az eredeti eljárás helye szerinti tagállam bírósága által az I. számú mellékletben található formanyomtatványon kiállított kivonatot

- c) adott esetben a hátralékokról szóló iratot, mely jelzi az összeg kiszámításának dátumát

- d) amennyiben szükséges, a formanyomtatvány fordítását a végrehajtás helye szerinti tagállam hivatalos nyelvére

A végrehajtás helye szerinti tagállam illetékes hatóságai nem kötelezhetik a végrehajtást kérőt a határozat fordításának benyújtására, ha azonban a határozat végrehajtása ellen jogorvoslással élnek, megkövetelhető a fordítás.²⁰

A rendelet 21. cikke a végrehajtás megtagadásának és felfüggesztésének két-két esetkörét rögzíti.

Ennek értelmében a végrehajtás helye szerinti tagállam illetékes hatósága a kötelezett kérelmére megtagadja az eredeti eljárás helye szerinti bíróság határozatának a végrehajtását, ha a határozat végrehajtásához való jog elévült.

A kötelezett kérelmére megtagadhatja az eredeti eljárás helye szerinti bíróság illetékes hatósága a határozat végrehajtását, ha a határozat összeegyeztethetetlen a végrehajtás helye szerinti tagállamban hozott olyan határozattal, amely eleget tesz a végrehajtás helye szerinti tagállamban való elismeréshez szükséges feltételeknek.

A végrehajtás helye szerinti tagállam illetékes hatósága a kötelezett kérelmére felfüggesztheti az eredeti eljárás helye szerinti bíróság határozatának a végrehajtását, ha az eredeti eljárás helye szerinti tagállam illetékes bíróságához az eredeti eljárás helye szerinti bíróság határozatának felülvizsgálata iránti kérelmet nyújtottak be.

Amennyiben pedig az eredeti eljárás helye szerinti bíróság határozatának végrehajthatóságát az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban felfüggesztették, a kötelezett kérelmére a végrehajtás helye szerinti tagállam illetékes hatósága a határozatot felfüggeszti.²¹

A 2007. évi hágai jegyzőkönyv hatálya alá nem tartozó tagállamokban hozott és az adott államban végrehajtható határozat más tagállamban ugyanúgy végrehajtható, amennyiben azt bármely érdekelt fél kérelmére ott végrehajthatónak nyilvánították.

A végrehajthatóság megállapítása iránti kérelmet a végrehajtás helye szerinti tagállam bíróságához vagy illetékes hatóságához kell benyújtani. Az illetékességet a kötelezett szokásos tartózkodási helye vagy a végrehajtás helye alapozza meg.²²

A végrehajthatóvá nyilvánításra vonatkozó kérelemhez csatolni kell:

- a) a határozatnak a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek megfelelő egy példányát
- b) az eredeti eljárás helye szerinti tagállam bírósága által hozott határozatról a II.számú mellékletben foglalt formanyomtatványon kiállított kivonatot
- c) amennyiben szükséges, a formanyomtatvány fordítását a végrehajtás helye szerinti tagállam hivatalos nyelvére

A végrehajtás helye szerinti tagállam illetékes hatóságai nem kötelezhetik a végrehajtást kérőt a határozat fordításának benyújtására, ha azonban a végrehajthatóvá nyilvánítás tárgyában hozott határozattal szemben jogorvoslattal élnek vagy a jogorvoslat tárgyában hozott határozatot támadják meg, megkövetelhető a fordítás.²³

A rendelet 30. cikke értelmében az alaki követelmények teljesítését követően a határozatot külön elismerési eljárás nélkül végrehajthatónak kell nyilvánítani az alaki követelmények teljesítését követő 30 napon belül.

Az a fél, aki ellen a végrehajtást kérték, az eljárásnak ebben a szakaszában a kérelemre észrevételt nem tehet.

A végrehajthatóság megállapítására irányuló kérelem tárgyában hozott határozatot közölni kell a kérelmezővel, valamint azzal a féllel, aki ellen a végrehajtást kérték, a végrehajtás helye szerinti tagállam joga által megállapított eljárásnak megfelelően.²⁴

A rendelet 32. cikke a végrehajthatóvá nyilvánítás iránti kérelem tárgyában hozott határozattal szemben a felek részére jogorvoslati jogot biztosít a kézbesítéstől számított 30 napon belül, ha pedig a kötelezett szokásos tartózkodási helye más tagállamban van, mint ahol a végrehajthatóságot megállapították, a kézbesítéstől számított 45 napon belül.²⁵

A rendelet 34. cikke kizárólag az elismerés megtagadásának valamely oka alapján adja meg a végrehajthatóvá nyilvánítás megtagadásának jogát a bíróságnak, amelyhez jogorvoslatot nyújtottak be.

Az a bíróság, amelyhez a végrehajthatóvá nyilvánítás iránti kérelem tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslatot nyújtottak be, főszabály szerint a megkeresést követő 90 napon belül határozatot hoz, az a bíróság pedig, amelyhez a végrehajthatóvá nyilvánítás iránti kérelem tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslatot elbíráló határozattal szemben éltek jogorvoslattal, késedelem nélkül határoz.

A bíróság ezen esetekben a kötelezett kérelmére felfüggeszti az eljárást, amennyiben a határozat végrehajthatóságát az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban jogorvoslat benyújtása miatt felfüggesztik.²⁶

A rendelet 38. cikke kimondja, hogy a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárásban a végrehajtás helye szerinti tagállamban semmiféle, a tárgy értéke alapján kiszámított díj vagy illeték nem számítható fel.

A rendelet 41. cikke egységesen úgy rendelkezik, hogy a más tagállamban hozott határozatok végrehajtására irányuló eljárásra a végrehajtás helye szerinti tagállam joga irányadó.

Az a fél, amelyik egy másik tagállamban hozott határozat végrehajtását kéri, nem köteles a végrehajtás szerinti államban sem postacímmel, sem felhatalmazott képviselővel rendelkezni.²⁷

A rendelet 46-47. cikkének szabályozása értelmében a megkeresett tagállam teljes költségmentességet biztosít a jogosult által a 21. év alatti személlyel szembeni, szülő-gyermek kapcsolatból eredő tartási kötelezettségekre vonatkozóan benyújtott valamennyi kérelem tekintetében. Az a fél, aki az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban teljes vagy részleges költségmentességben részesült, bármely elismerési, végrehajthatósági vagy végrehajtási eljárás során jogosult a végrehajtás helye szerinti tagállam joga alapján járó legkedvezőbb költségmentességre vagy legnagyobb mértékű mentességre.²⁸

A rendelet 49. cikke rendelkezik arról, hogy a tagállamok a központi hatósági feladatok ellátása érdekében központi hatóságot jelölnek ki.

A megkeresett tagállam központi hatósága a rendelet 52. cikke értelmében csak abban az esetben kérhet meghatalmazást a kérelmezőtől, ha a bírósági eljárások során vagy más hatóságok előtt a nevében jár el, vagy azért, hogy e célból képviselőt jelöljön ki a kérelmező számára.²⁹

A központi hatóságok költségeiket saját maguk viselik.

A megkeresés vagy a kérelem beadására szolgáló formanyomtatványokat a megkeresett tagállam hivatalos nyelvében kell kitölteni.

Az eljárás szabályozása napjainkban Magyarországon

A 4/2009/EK tanácsi rendelet rendelkezései Magyarországon is 2011. június 18. napjától alkalmazandók. A hazai eljárást illetően további szabályozást tartalmazó Gyvt. 169/A.§-a szerint a rendelet alapján előterjesztett kérelmek ügyében a központi hatóságot megtestesítő Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Magánjogi Főosztálya megkeresésére a gyámhivatal közreműködik. A gyámhivatal közreműködése a központi hatóság magyar nyelvű megkeresése és iratanyaga alapján a kérelemmel érintett személy meghallgatásával és az erről magyar nyelven felvett jegyzőkönyv központi hatóságnak való megküldésével lezárul. A felvett jegyzőkönyv alapján további eljárásra és tájékoztatás adására a gyámhivatal nem jogosult.³⁰

A határon átnyúló tartási ügyekben a központi hatósági feladatok ellátásáról szóló 2011. évi LXVII. törvény 24.§ (1) –(2) bekezdése szerint a tartásdíj fizetésére kötelező határozat vagy tartásdíj-fizetési kötelezettségvállalást tartalmazó közokirat elismerése és végrehajthatóságának megállapítása vagy végrehajtása iránti kérelem előterjesztése esetén a központi hatóság a kötelezettet

a) értesíti a kérelem előterjesztéséről és

b) tájékoztatja a kérelem alapján teendő intézkedésekről, a tartásdíj végrehajtásával kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről, továbbá arról, hogy lehetősége van a tartásdíj önkéntes megfizetésére vagy halasztás, részletfizetés iránti kérelem előterjesztésére.

Ha a kötelezett a központi hatóság által meghatározott határidőn belül eljuttatja a tartás önkéntes megfizetésére vonatkozó kötelezettségvállaló nyilatkozatát és az esedékessé vált tartásdíj vagy egy részének megfizetéséről szóló igazolást, vagy kérelmet terjesztett elő halasztás, részletfizetés iránt, azt a központi hatóság továbbítja a megkereső külföldi központi hatóságnak és felkéri a kérelmező arra vonatkozó nyilatkozatának beszerzésére. Ezt követően a központi hatóság a kérelmező nyilatkozata alapján jár el.

A törvény 25. §-a kimondja, hogy ha a tartásdíj önkéntes megfizetéséről határidőben nem érkezik nyilatkozat és igazolás, továbbá halasztási vagy részletfizetési kérelmet sem terjeszt

elő a kötelezett, vagy ha a kérelmező ezek ellenére is fenntartja kérelmét, a központi hatóság a 22. § megfelelő alkalmazásával intézkedik a szükséges bírósági eljárás megindítása iránt.³¹

A törvény 22. § (1) –(2) bekezdése értelmében, ha a tartásdíjjal kapcsolatos nyilatkozat beszerzése nem járt sikerrel, vagy a kérelmező a nyilatkozat megtétele ellenére is fenntartja kérelmét, a központi hatóság intézkedik a szükséges bírósági eljárás megindításának előkészítése iránt.

A központi hatóság a kérelmező jogi képviselőének biztosítása érdekében értesíti a kérelem előterjesztéséről a perre hatáskörrel rendelkező, illetékes bíróság székhelye szerinti jogi segítségnyújtó szolgálatot, a kérelmező részére kirendelt pártfogó ügyvédnek pedig megküldi a jogi képviselő ellátásához szükséges iratokat.

A 22. § (3) –(4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a központi hatóság a pártfogó ügyvédtől tájékoztatást kérhet a kérelem alapján indult eljárás állásáról, a kérelmező érdekében megtett eljárási cselekményekről, nyilatkozatokról. A pártfogó ügyvéd rendszeresen tájékoztatja a központi hatóságot a képviselő ellátásáról, az érdemi eljárási cselekményekről.³²

A törvény II. fejezete fogja csokorba a külföldre irányuló kérelmek intézésének eljárási szabályait. Ennek értelmében a kérelmező lakóhelye, tartózkodási helye vagy munkahelye szerint illetékes helyi bíróság jár el a Magyarországon lakó vagy tartózkodó kérelmező kérelmének a központi hatóság részére történő továbbítása ügyében. A bíróságnak a kérelem központi hatóság részére történő továbbítására irányuló eljárása polgári nem peres eljárás, melyre a 2011. évi LXVII. törvény elsődleges rendelkezései mellett a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályait a polgári nem peres eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni. A kérelmet írásban kell előterjeszteni, az erre a célra rendszeresített formanyomtatvány kitöltésével.³³

A törvény 6.§ -7.§- a szerint a bíróság a személyesen, jogi képviselő nélkül eljáró kérelmezőt a kérelem előterjesztésének módjáról, a kérelemben közlendő adatokról tájékoztatja, a nyomtatványok kitöltésében részére segítséget nyújt. A bíróság a kérelem tárgyában szükség esetén meghallgathatja a kérelmezőt.

Ha a kérelem hiányos vagy más okból kiegészítésre, kijavításra szorul, a bíróság - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel-hiánypótlást rendel el. A bíróság hivatalból gondoskodik a mellékelendő bírósági iratok kérelemhez történő csatolásáról, és a szükséges bírósági igazolások, tanúsítványok kiállításáról, vagy ennek érdekében az illetékes bíróságot, hatóságot keresi meg.³⁴

A törvény 8. § és 9. §- a tartalmaz rendelkezéseket a költségmentességre vonatkozóan. Ennek értelmében a kérelmező részére engedélyezett költségmentesség a kérelemnek a megkeresett külföldi állam központi hatóságához történő továbbításáig, illetve ezt követően a kérelem teljesítése érdekében szükségessé váló újabb irat vagy adattovábbítás tekintetében illeti meg a kérelmezőt.

Ha a kérelmező költségmentességben részesül, az iratok idegen nyelvre történő fordításának költségeit a bíróság előlegezi, és az állam viseli.

Ha a kérelmező részére a bíróság nem engedélyezett költségmentességet, a kérelmező köteles a fordítás előrelátható költségeinek megelőlegezésére. A bíróság felhívásának megfelelően a költségeket bírósági letétbe kell helyezni.³⁵

A törvény 10.§(3) bekezdése szerint, ha a kérelem továbbítása elutasításának vagy az eljárás megszüntetésének nincs helye, a bíróság a hiánytalan kérelmet és mellékleteit megküldi a központi hatóságnak és értesíti arról, hogy a kérelmezőt költségmentességben részesítette vagy a fordítási költségek letétbe helyezésére került sor.³⁶

A bíróság az általa eszközölt személyes meghallgatás keretében már nem köteles jegyzőkönyvet illetőleg meghatalmazást felvenni. A bíróság kizárólag a Rendelet VI. számú mellékletében szereplő formanyomtatványnak megfelelő végrehajtási kérelmet és az I. vagy

II. számú mellékletben szereplő formanyomtatványon kiállított kivonatot készíti el, és határoz a kérelmező vonatkozásában a költségmentességről.

A kérelem és mellékleteinek idegen nyelvre történő lefordíttatásáról a központi hatóság gondoskodik, amely a hozzá megküldött valamennyi dokumentumot továbbítja a megkereső központi hatóságnak és erről, valamint a megkereső központi hatóság által megtett intézkedésekről egyidejűleg tájékoztatja a kérelmezőt.

Összegzés

Jól érzékelhető tehát, hogy az új szabályozás révén a helyi bíróságok előtt folyó végrehajtási eljárás leegyszerűsödik, ezáltal az ügyek intézése felgyorsul, hatékonyabbá válik.

A központi hatóságok felállításával megvalósul a kérelmek gyors feldolgozása, az egyezményben részes államok között biztosítottá válik a naprakész információcsere.

Újdonságként értékelhető továbbá a részes államok által a jogosultak részére automatikusan biztosított ingyenesség, mely lehetővé teszi a jogosultak számára kérelmeik teljes körű és hatékony intézését.

Elmondhatjuk, mind több tagállamnak lesz érdeke, hogy a hágai egyezményhez csatlakozzon, biztosítva ez által is állampolgárai számára a hatékony fellépést a gyermektartásdíjak külföldi behajtása terén.

Felhasznált szakirodalom:

A tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában, New York-ban, 1956. évi június hó 20. napján kelt nemzetközi egyezmény (Magyarországon kihirdette az 1957. évi 53. tvr.)

A gyermektartási kötelezettség tárgyában hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, Hágában, 1958. április 15-én aláírt egyezmény (Magyarországon kihirdette az 1965. évi 7. tvr.)

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK tanácsi rendelet

A gyámhatóságokról valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet

A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet

A határon átnyúló tartási ügyekben a központi hatósági feladatok ellátásáról szóló 2011. évi LXVII. törvény

[http://babafalva.hu/Aláírták a gyerektartási hágai egyezményt](http://babafalva.hu/Aláírták_a_gyerektartási_hágai_egyezményt)

¹ Bírósági titkár

² 8001/2001.(IK.4.) IM tájékoztató 106-126. pont

³ 8001/2001.(IK.4.) IM tájékoztató 85-89. pont

⁴ 8001/2001.(IK.4.) IM tájékoztató 90-91.pont

⁵ 8001/2001.(IK.4.) IM tájékoztató 92-93.pont

⁶ 8001/2001.(IK.4.) IM tájékoztató 94-97.pont

⁷ 8001/2001.(IK.4.) IM tájékoztató 98-99.pont

⁸ 8001/2001.(IK.4.) IM tájékoztató 100-102.pont

⁹ 8001/2001.(IK.4.) IM tájékoztató 104-105.pont

¹⁰ 8001/2001.(IK.4.) IM tájékoztató 106-108.pont

¹¹ 8001/2001.(IK.4.) IM tájékoztató 109-111.pont

¹² 44/2001/EK tanácsi rendelet 38-40.cikk

¹³ 44/2001/EK tanácsi rendelet 53.cikk

¹⁴ 44/2001/EK tanácsi rendelet 41-43.cikk

-
- ¹⁵ 44/2001/EK tanácsi rendelet 50.cikk
¹⁶ 149/1997.(IX.10.) Korm. Rendelet 170.§ (1)-(3) bekezdés
¹⁷ 149/1997.(IX.10.) Korm. Rendelet 170.§ (5) és (7)-(8) bekezdés
¹⁸ [http://babafalva.hu/Aláírták a gyerektartási hágai egyezményt](http://babafalva.hu/Aláírták_a_gyerektartási_hágai_egyezményt)
¹⁹ 4/2009/EK tanácsi rendelet 19. cikk
²⁰ 4/2009/EK tanácsi rendelet 20. cikk
²¹ 4/2009/EK tanácsi rendelet 21. cikk
²² 4/2009/EK tanácsi rendelet 26-27.cikk
²³ 4/2009/EK tanácsi rendelet 28.cikk
²⁴ 4/2009/EK tanácsi rendelet 30-31.cikk
²⁵ 4/2009/EK tanácsi rendelet 32.cikk
²⁶ 4/2009/EK tanácsi rendelet 34.cikk
²⁷ 4/2009/EK tanácsi rendelet 38. és 41.cikk
²⁸ 4/2009/EK tanácsi rendelet 46-47.cikk
²⁹ 4/2009/EK tanácsi rendelet 49. és 52.cikk
³⁰ 149/1997.(IX.10.) Korm. Rendelet 169/A.§ (1)-(2) bekezdés
³¹ 2011. évi LXXVII. Törvény 24-25.§
³² 2011. évi LXXVII. Törvény 22.§ (1)-(4) bekezdés
³³ 2011. évi LXXVII. Törvény 3-5.§
³⁴ 2011. évi LXXVII. Törvény 7-8.§
³⁵ 2011. évi LXXVII. Törvény 8-9.§
³⁶ 2011. évi LXXVII. Törvény 10.§ (3) bekezdés